
EBA/GL/2015/12

19.08.2015

EBA pamatnostādnes

par kavētiem maksājumiem un
piespiedu atsavināšanu

Saturs

1. iedaļa. Atbilstība un ziņošanas prasības	3
2. sadaļa. Priekšmets, darbības joma un definīcijas	4
3. iedaļa. Īstenošana	6
4. iedaļa. Prasības attiecībā uz kavētiem maksājumiem un piespiedu atsavināšanu	7

1. iedaļa. Atbilstība un ziņošanas prasības

Pamatnostādņu statuss

1. Šis dokuments ietver pamatnostādnes, kas izdotas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1093/2010 16. pantu¹. Kompetentajām iestādēm un finanšu iestādēm saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1093/2010 16. panta 3. punktu jā dara viss iespējama, lai ievērotu šīs pamatnostādnes.
2. Pamatnostādnēs izklāstīts EBI skatījums uz atbilstošām uzraudzības praksēm Eiropas Finanšu uzraudzības sistēmā jeb par to, kā konkrētā jomā jāpiemēro Savienības tiesību akti. Kompetentajām iestādēm, kas minētas Regulas (ES) Nr. 1093/2010 4.panta 2.punktā, uz kurām attiecas šīs pamatnostādnes, tās būtu jāievēro, iekļaujot tās attiecīgi savā praksē (piemēram, veicot grozījumus savā tiesiskajā regulējumā vai uzraudzības procesos), tostarp gadījumos, ja pamatnostādnes ir paredzētas, galvenokārt, iestādēm.

Ziņošanas prasības

3. Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 16. panta 3. punktu kompetentajām iestādēm līdz 19.10.2015 jāpaziņo EBI, vai tās ievēro vai paredz ievērot šīs pamatnostādnes, vai jānorāda to neievērošanas iemesli. Ja šajā termiņā nebūs saņemts šāds paziņojums, EBI uzskatīs, ka kompetentās iestādes šos ieteikumus neievēro. Paziņojumi jāiesniedz, nosūtot EBI tīmekļa vietnē pieejamo veidlapu uz e-pasta adresi compliance@eba.europa.eu ar norādi „EBI/GL/2015/12”. Paziņojumus nosūta personas, kas ir pilnvarotas kompetento iestāžu vārdā ziņot par prasību izpildi. Par jebkurām izmaiņām atbilstības statusā arī ir jāziņo EBI.
4. Paziņojumus publicēs EBI tīmekļa vietnē saskaņā ar 16. panta 3. punktu.

¹ Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1093/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), tiek grozīts Lēmums Nr. 716/2009/EK un atcelts Komisijas Lēmums 2009/78/EK (OV L331, 15.12.2010., 12.lpp).

2. sadaļa. Priekšmets, darbības joma un definīcijas

Piemērošanas priekšmets un darbības joma

5. Šajās pamatnostādnēs tiek sniegta sīkāka informācija par Direktīvas 2014/17/ES 28.pantā minētajām prasībām² attiecībā uz kredītligumiem, kas atbilst Direktīvas 2014/17/ES 3.pantā noteiktajai darbības jomai.

Adresāti

Šo pamatnostādņu adresāti

6. Šīs pamatnostādnēs tiek adresētas:
- Regulas (ES) N2. 1093/2010 4.panta 2.punktā definētajām kompetentajām iestādēm (EBI iestāde), kuras ir arī kompetentās iestādes, kā noteikts Direktīvas 2014/17/ES 4.panta 22.punktā. Tās ir piemērojamas tiktāl, kamēr šīs iestādes ir atzītas par kompetentām, lai nodrošinātu to Direktīvas 2014/17/ES nosacījumu izpildes piemērošanu, uz kurām šīs pamatnostādnēs attiecas; un
 - ir adresētas arī Regulas (ES) Nr. 1093/2010 4.panta 1.punktā definētajām finanšu iestādēm, kuras ir kreditori, kā tas definēts Direktīvas 2014/17/ES 4.panta 2.punktā.

Informācijas prasību adresāti

7. Neatkarīgi no tā, vai adresāts ir vai nav EBI iestāde saskaņā ar 6.punkta a) apakšpunktu, ja dalībvalsts ir norīkojusi vairāk kā vienu iestādi saskaņā ar Direktīvas 2014/17/ES 5.pantu un viena no tām nav EBI iestāde, tad EBI iestāde, kura ir norīkota saskaņā ar šo pantu, neskarot valstu pasākumus, kas pieņemti saskaņā ar Hipotekāro kredītu direktīvas 5.panta 3.punktu:
- nekavējoties informē citu norīkoto iestādi par šīm pamatnostādnēm un to piemērošanas datumu;
 - uzdod iestādei rakstveidā apsvērt šo pamatnostādņu piemērošanu;
 - uzdod šai iestādei rakstveidā informēt EBI vai EBI iestādi divu mēnešu laikā no paziņojuma saskaņā ar a) apakšpunktu par to, vai tā piemēro vai plāno piemērot šīs pamatnostādnēs; un

² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/17/ES (2014. gada 4. februāris) par patērētāju kredītligumiem saistībā ar mājokļa nekustamo īpašumu un ar ko groza Direktīvas 2008/48/EK un 2013/36/ES un Regulu (ES) Nr. 1093/2010 (OV L 60, 28.02.2014., 34.lpp).

- d. nepieciešamības gadījumā, nekavējoties pārsūta EBI saņemto informāciju saskaņā ar c) apakšpunktu.

Definīcijas

8. Direktīvā 2014/17/ES lietotiem un definētajiem terminiem ir tāda pati nozīme arī šajā pamatnostādnē.

Ārpakalpojumi

9. Gadījumos, ja kreditora darbības tiek pilnībā vai daļēji nodotas ārpakalpojumiem trešām pusēm, vai to veic cita iestāde savādāk, tad kreditoriem ir jānodrošina, ka, to darot, tās ievēro prasības, kas noteiktas Eiropas Banku uzraudzītāju komitejas pamatnostādnēs par ārpakalpojumiem³. Tas, jo īpaši, ietver otro Eiropas Banku uzraudzītāju komitejas pamatnostādni, kas paredz, ka "galīgā atbildība par atbilstošu ar ārpakalpojumiem vai ārpakalpojumos nodoto darbību risku pārvaldību gulstas uz ārpakalpojumu iestādes augstāko vadību".

³ Skatīt Eiropas Banku uzraudzītāju komitejas (2006) *Pamatnostādnēs par ārpakalpojumiem*
<https://www.eba.europa.eu/documents/10180/104404/GL02OutsourcingGuidelines.pdf.pdf>

3. iedaļa. Īstenošana

Piemērošanas datums

10. Šīs pamatnostādnes tiek piemērotas no 2016.gada 21.marta, izņemot to, ka informācijas prasības, kas minētas 7.punktā, tiek piemērotas no [publicācijas datums oficiālajās valodās + 1 diena].

4. iedaļa. Prasības attiecībā uz kavētiem maksājumiem un piespiedu atsavināšanu

1. pamatnostādne. Politikas un procedūru izveidošana

- 1.1 Kreditors izveido un uztur aktuālas procedūras, lai pēc iespējas ātrāk atklātu patērētājus, kuri nonāk samaksas grūtībās.
- 1.2 Kreditors izveido un uztur aktuālas politikas un procedūras efektīvai attiecību risināšanai un stiprināšanai ar patērētājiem, kuriem ir samaksas grūtības. Patērētāja attiecību stiprināšanas politika ietver to, ka kreditors sniedz pietiekamu informāciju, piemēram, ar tīmekļa vietņu un rakstveida materiālu palīdzību, un atbalstu patērētājiem, kuriem ir samaksas grūtības.
- 1.3 Kreditors nodrošina atbilstošu apmācību darbiniekiem, kuri strādā ar patērētājiem, kuriem ir samaksas grūtības.

2. pamatnostādne. Attiecību stiprināšana ar patērētāju

- 2.1 Ja patērētājs nonāk samaksas grūtībās, tad kreditors strādā ar patērētāju, lai noskaidrotu, kāpēc grūtības ir radušās, un kreditors varētu veikt attiecīgos pasākumus.
- 2.2 Jebkurai mijiedarbībai starp kreditoru un patērētāju attiecībā uz to samaksas grūtībām, ir jāievēro patērētāja privātums.
- 2.3 Kreditors, kā arī jebkuri starpnieki, kas darbojas kreditora vārdā, uztur tādu kontaktu un saziņas līmeni ar samaksas grūtībās nonākušu patērētāju, kas ir samērīgs informācijas prasībām un nepārsniedz to.

3. pamatnostādne. Informācijas un palīdzības sniegšana patērētājam

- 3.1 Kreditors sazinās skaidrā un saprotamā valodā.
- 3.2 Kreditors sniedz atbalstu un vismaz šādu informāciju patērētājiem, kas nonākuši samaksas grūtībās:
 - a) kavēto vai daļēji samaksāto maksājumu skaits;
 - b) kopējā trūkstošā maksājuma summa;

- c) izmaksas, kas radušās trūkstošā maksājuma rezultātā;
- d) patērētāja sadarbības ar kreditoru nozīme, lai atrisinātu situāciju.

3.3 Gadījumos, ja patērētāja samaksas grūtības saglabājas, kreditors sniedz šādu informāciju patērētājam:

- a) informāciju par neveikto maksājumu sekām (piemēram, izmaksas, saistību nepildīšanas procentu likme, iespējamā īpašuma zaudēšana u.c.); un
- b) informāciju par pieejamajiem valsts/publiskajiem mehānismiem vai atbalstu.

4. pamatnostādne. Noregulējuma process

4.1 Kreditors ņem vērā patērētāja individuālos apstākļus, patērētāja intereses un tiesības un viņa/viņas spēju atmaksāt, lemjot par to, kurus pasākumus vai iecietības pasākumus veikt. Iecietības pasākumi var ietvert vienu vai abas no šīm koncesijām patērētājam:

1. pilnīga vai daļēja kredītliguma pārfinansēšana;
2. iepriekšējo kredītliguma noteikumu grozīšana, kas, cita starpā, var ietvert:
 - a) hipotēkas termiņa pagarināšanu;
 - b) hipotēkas veida maiņu (piemēram, mainot hipotēkas veidu no kapitāla un procentu hipotēkas tikai uz procentu hipotēku);
 - c) visu vai daļas no atmaksas maksājumu atlikšana uz laiku;
 - d) procentu likmes maiņa;
 - e) maksājumu brīvdienu piešķiršana.

5. pamatnostādne. Darījumu ar patērētāju dokumentēšana un reģistru saglabāšana

5.1 Kreditors dokumentē iemeslus, kāpēc patērētājam piedāvātais(ie) variants(i) ir atbilstošs(i) viņa/viņas individuālajiem apstākļiem, kā arī uztur un saglabā attiecīgo savu darījumu ar patērētāju, kurš nonācis samaksas grūtībās, reģistrus saprātīgu laika posmu.